

**VORES GREEN
DEAL FOR
EUROPA - EN
RETFAERDIG
AFTALE**

WRITTEN BY YOUNG PEOPLE ACROSS EUROPE

INDHOLDSFORTEGNELSE

Introduktion	5
Principper og værdier	6
Visioner fra den europæiske ungdom	8
1. Afkarbonisering: Klimahanding, ren energi og smart mobilitet	8
2. Cirkulær økonomi: Bæredygtig produktion, forbrug og handel	10
3. Vend forureningen: Luften, vandet, og jorden	12
4. Bæredygtige madsystemer og landområder	14
5. Fælleden: Beskyttelse og genoprettelse af naturområder	18
6. Kunst, kultur, uddannelse og læring	20
7. Administration og beslutningstagning	21
8. Hvordan finansierer vi forandringerne?	22
9. Sundhedspleje og social retfærdighed	23
Konklusion	24
Ordliste	25
Medunderskrivere	26
	27

INTRODUKTION

Hvem er vi?

Vi er en stor gruppe af unge mennesker, ungdomsorganisationer, civilsamfundsorganisationer, samt medlemmer af Young Friends of the Earth fra hele Europa, som er gået sammen om at definere den fremtid, vi ønsker, at en Green Deal for Europa skal bringe os.

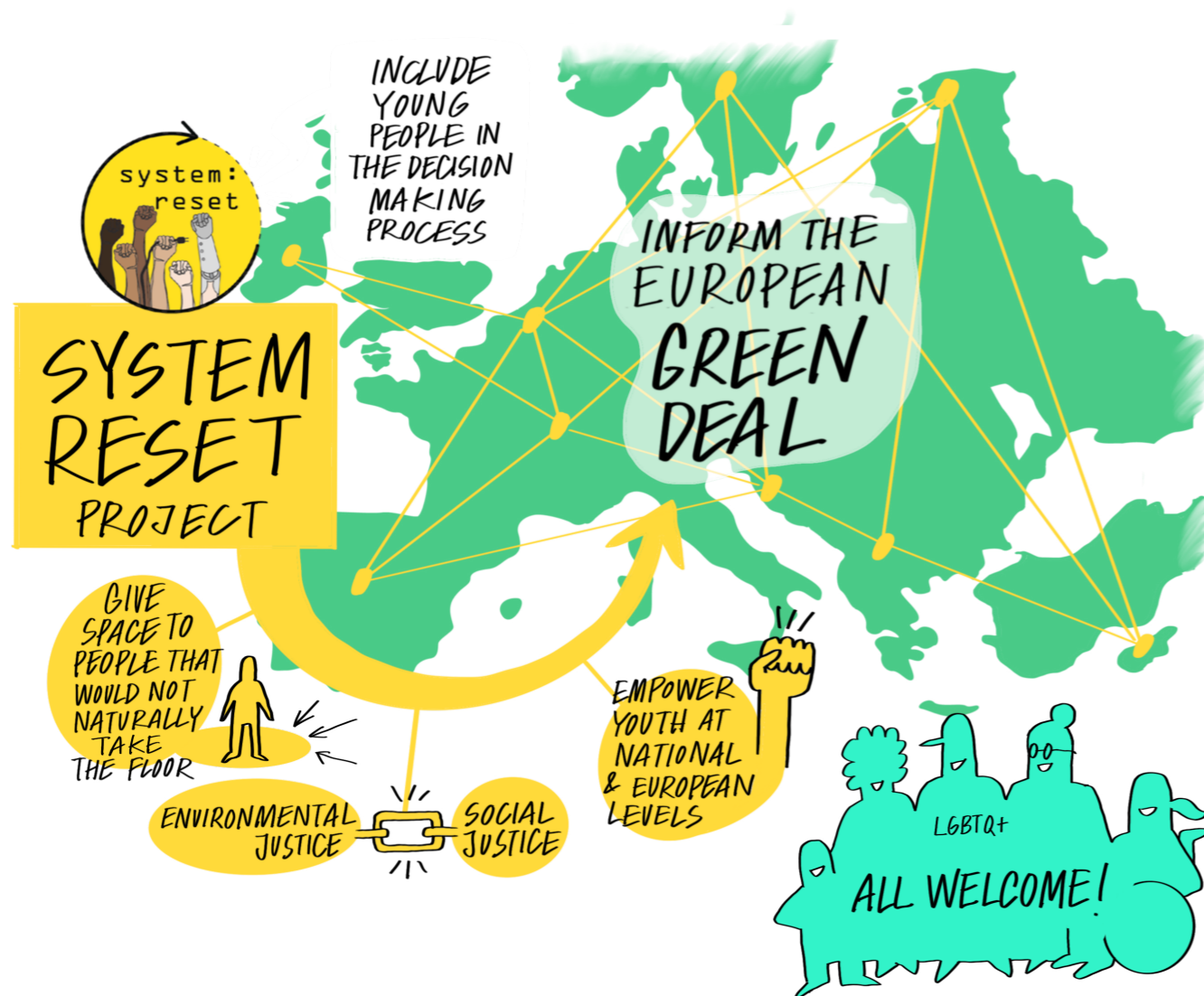
Dette ungdommens forslag til en Green Deal for Europa præsenterer en fortælling om den fremtid, vi ønsker, og om den intersektionelle omstilling vores samfund i den grad har brug for. Den repræsenterer unge menneskers visioner for en retfærdig og økologisk sund fremtid og understreger det nuværende momentum for systemisk forandring. Verden står ved en skillevej, hvor der er brug for modige tiltag og koordineret kollektiv handling, så vi kan bygge den bæredygtige, lige og retfærdige fremtid, vi alle gerne vil leve i!

I to år har vi samlet visioner fra mere end 3.000 unge mennesker, med forskellige baggrunde og identiteter, fra hele Europa. Vi har særligt fokuseret på at engagere underrepræsenterede unge¹, da de ofte ikke er inkluderet i de beslutningsprocesser, som ellers har betydning for dem. Visionerne er opdelt i tematiske kategorier og er formuleret som prioriteter for fremtidige løsninger, handlinger og politiske foreslag. Disse forslag er ikke universelle, da alle lande har forskellige udgangspunkter for, og dermed forskellige veje til, den grønne omstilling. Dog kan dette ungdommens forslag til en Green Deal betragtes som en mulig køreplan for alle med andel i Europas grønne omstilling - for dem som ønsker at skabe en European Green Deal, der bygger på en fremtid den Europæiske ungdom ønsker. Derfor har vi inkluderet forslag til, hvad særligt fire specifikke grupper kan gøre: 1) politiske beslutningstagere, 2) virksomheder, 3) lokalsamfund og 4) individer.

Politiske beslutningstagere er personer, som er involveret i at udvikle politik og tage politiske beslutninger, f.eks. medlemmer af regeringer og deres rådgivere, samt parlamentarikere på forskellige niveauer. Politiske beslutningstagere har et stort ansvar for at igangsætte systemisk forandring og for at implementere transformative og modige handlinger, der kan sikre en bæredygtig og retfærdig fremtid for os alle. Politiske beslutningstagere kan regulere virksomheders aktiviteter, men virksomheder kan også bidrage til systemisk forandring. Det kan de ved at forandre deres praksis således, at den bliver mere miljøvenlig og mindre profitorienteret. Med fokus på hvordan ens virksomhed påvirker miljø og samfund, kan man bidrage til bæredygtig udvikling og innovation.

Kun en systemisk forandring i stor skala kan være løsningen på den nuværende klimakrise, men det betyder ikke, at lokalsamfund og individer ikke har nogen rolle at spille - tværtimod. Vi kan uddanne os, vi kan ytre os og bruge vores stemmer til at forlange systemisk forandring, samt bruge vores købekraft til at støtte bæredygtige virksomheder. Vi kan også ændre vores opførsel og livsstil. Dog er det vigtigt at anerkende, at folk har forskellige ressourcer og muligheder, og det er ikke alle, der har mulighed - eller den fornødne viden - for at leve mere bæredygtigt.

Med dette ungdommens forslag til en Green Deal for Europa vil vi give de unge stemmer en platform, særligt dem, som ofte ikke har en stemme i debatten og enten kæmper desperat for at komme til orde, eller som helt har givet op. Vi bygger et fundament for de delte visioner af unge fra hele kontinentet, informeret af vores levede erfaringer og de lokalsamfund, som vi arbejder med og repræsenterer. Vi vil have en Green Deal for Europa, som er baseret på en retfærdig og radikal systemisk forandring. En forandring, som inkluderer alle stemmer, og ikke bare de privilegeredes stemmer.

¹Underrepræsenterede og marginaliserede unge er unge mennesker, som er ekskluderet fra sociale, økonomiske og uddannelsesmæssige muligheder, som andre i deres lokalsamfund nyder godt af. Det er unge, der er ekskluderet pga. faktorer, de ikke selv har kontrol over (f.eks. etnicitet, handicap, seksualitet, religion, klasse). Definitionen er baseret på denne rapport fra UNICEF: https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/IRB_2017_06_AdoI04.pdf

PRINCIPPER OG VÆRDIER

Værdier er fundamentale overbevisninger, der leder og motiverer vores holdninger og handlinger, og hjælper os med at vurdere, hvad der er vigtigt for os. Værdier er de personlige kvaliteter, som vi vælger at indeholde - altså hvilken person vi ønsker at være. De beskriver den måde vi behandler os selv og andre og vores interaktion med omverdenen. De giver retningslinjer for vores generelle opførelse².

På det kollektive niveau prioriterer samfund bestemte værdier, som har en indflydelse på, hvilke valg der træffes indenfor alt fra sundhedspleje til arbejdsrettigheder og ressourceforvaltning. Disse valg har langsigtede virkninger. Før vi kan forestille os fremtiden, er det vigtigt at identificere de værdier, som vi hver især indeholder. Baseret på den kollektive visionsproces, der ligger til grund for dette ungdommens forslag, har vi erfaret, at nedenstående værdier er de mest fremtrædende hos europæiske unge.

De værdier, som flest af de over 3000 unge er enige om fra den kollektive visionsproces, er **tillid, lighed, respekt, kærlighed** og **solidaritet**. Vi definerer disse termer på den følgende måde:

Tillid er troen på, at den anden er god og ærlig og ikke vil dig noget ondt. Alternativt kan det betyde at have tillid til, at noget er sikkert og pålideligt³.

Lighed er anerkendelsen af, at alle mennesker er lige meget værd og fortjener lige rettigheder og værdighed, samt lige adgang til ressourcer, viden og økonomiske midler⁴.

Respekt betyder at acceptere nogen for den, de er, også selvom de er anderledes eller har andre holdninger end én selv⁵.

Kærlighed betyder, at man er omsorgsfuld for- og føler sig dybt tilknyttet til en anden person.

Solidaritet er at praktisere en meningsfuld alliance med andre grupper og involverer ofte gensidigt støttende lokalsamfund, som deler interesser og ansvar⁶.

Når vi ledes af værdier, kan det give os modet til kollektivt at ændre på tingenes tilstand, og det kan inspirere os til at handle i overensstemmelse med dem, vi ønsker at være. Ved at tage udgangspunkt i respekt, kommunikation og anerkendelse af vores forskellige værdier, kan vi arbejde sammen i solidaritet og opnå den positive forandring, vi forestiller os for fremtiden⁷.

²<https://www.ethicssage.com/2018/08/what-are-values.html>

³<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/trust>

⁴https://youngfoee.eu/wp-content/uploads/2020/12/yfoee_manifesto_final.pdf

⁵<https://kidshelpline.com.au/teens/issues/all-about-respect>

⁶https://youngfoee.eu/wp-content/uploads/2020/12/yfoee_manifesto_final.pdf

⁷<https://take10volunteer.org/solidarity-activism>

VISIONER

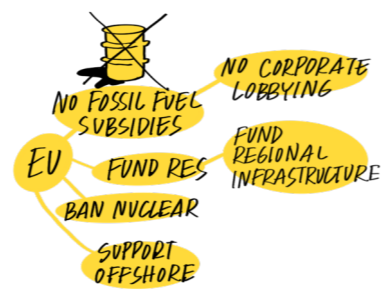
Nedenunder præsenterer vi europæiske unges visioner inden for ni kategorier - alle baseret på det politiske indhold i European Green Deal. Disse visioner er formuleret som politiske anbefalinger, fremtidige prioriteringer eller foreslåede handlinger til fire forskellige interessentgrupper; lokale, nationale og europæiske regeringer, virksomheder, lokalsamfund og individer.

1. Afkarbonisering: Klimahandling, ren energi og smart mobilitet

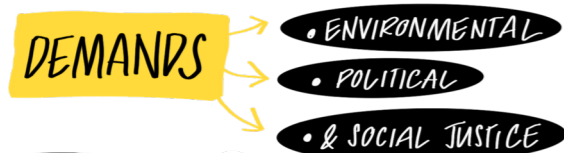
Radikale forandringer er nødvendige, hvis vi drastisk skal reducere drivhusgasudledninger og afkarbonisere vores samfund. Europas unge forestiller sig et samfund baseret på modvækst, hvor fossile brændsler er ulovlige, energien er vedvarende og demokratisk, og hvor bæredygtige rejser er tilgængelige for alle. Derudover er en vigtig nøgle til afkarbonisering beskyttelsen af oprindelige folks rettigheder, samt inklusionen af deres stemmer i politiske beslutninger.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Ændre deres ekstraktivistiske og udnyttende forhold til naturen. Beslutninger bør ikke være drevet af profit, men efter målet om at skabe lige, bæredygtige og retfærdige samfund.
- Stoppe udnyttelsen af lande i det Globale Syd og sikre, at alle, som er berørt af klimaforandringerne, har plads ved forhandlingsbordet - det gælder især oprindelige folk.
- Stille forurenere til ansvar for deres klima- og miljøskader.
- Erklære " klimanødsituation" og integrere social retfærdighed i klimaløsninger.
- Stoppe med at promovere falske løsninger, såsom **carbon capture and storage (CCS)** og **geoengineering**. Disse strategier muliggør **greenwashing**, og afleder virksomheders og individers opmærksomhed væk fra reelle reduktioner.

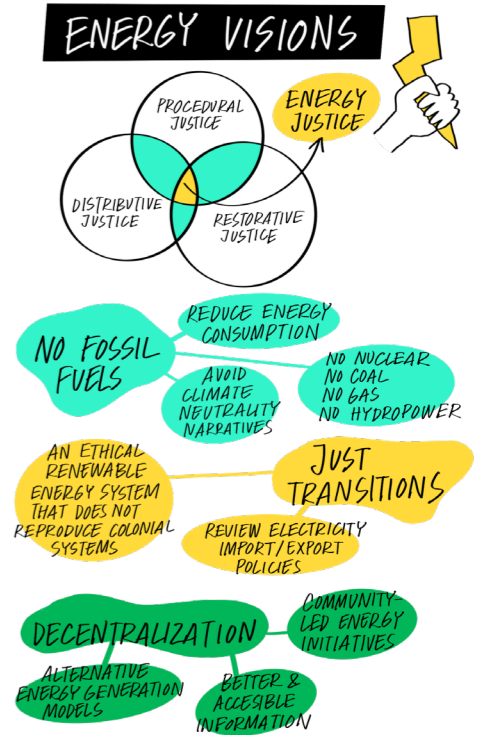
- Udfase fossile brændsler, atom- og hydrogenenergi samtidig med, at der sikres adgang til energi til alle.
- Støtte og udvikle de vedvarende energikilder, som har det mindste miljøaftryk. Stoppe med at give incitament til at udvikle energiformer, der er ineffektive og skadende for planeten - såsom hydroenergi.
- Bryde med energimonopolerne. Demokratisér og decentralisér energiproduktion, så folk har mulighed for at vide og bestemme, hvor deres energi kommer fra. Dermed får de også mulighed for at tage de mest etisk forsvarlige og bæredygtige valg.
- Anerkende og tage hånd om energifattigdom. Samarbejde med andre lande for at gøre vedvarende energi nemt tilgængelig for alle.
- Afkarbonisere og udvid infrastrukturen for den kollektive transport, og gør den tilgængelig, til at betale for, effektiv og sikker. Alternativer til biler bør være ligeså komfortable, hurtige og direkte som biler, og ikke på bekostning af massiv udnyttelse af naturressourcer og habitater.

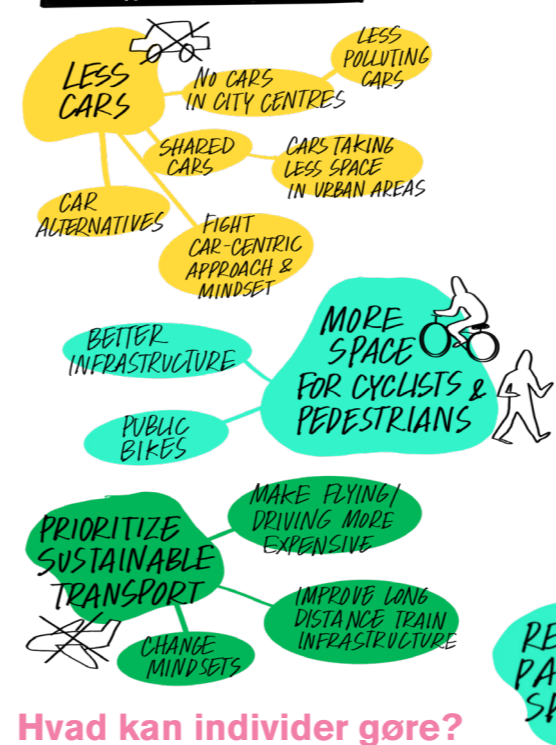
- Tilskynde til brugen af offentlig transport og bæredygtige rejseformer.
- Stoppe det offentlige tilskud til flyindustrien og få virksomheder til at betale for at tilbyde klimatunge muligheder, såsom biler og fly. Sikre at prisen for flyrejser reflekterer miljøomkostningerne.
- Lade de offentlige rum være til for mennesker, ikke biler.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Ændre deres ekstraktivistiske forhold til naturen. Opdatere interne politikker og investeringer, således, at de er kompatible med gældende klimamål.
- Prioritere miljøretfærdighed og skabe målbare og gennemsigtige forpligtelser, der nedsætter udledningen af drivhusgasser.
- Afkarbonisere deres transportforbrug ved at benytte fragt via tog og skibe i stedet for biler og fly, anvende levering via ladcykler til de sidste kilometre, nedlægge firmabilsordninger og anvende digitale teknologier til at nedsætte rejsebehovet.
- Støtte de ansatte i hjemmearbejde, når det er muligt, og tilskynde til brugen af offentlig transport, cykling og transport til fods hvis muligt.
- Bruge mere bæredygtige og lokale energikilder og donere den overskydende energi til lokalsamfund, der kæmper med fattigdom.
- Hjælpe med at fremme energieffektive teknologier og bæredygtige virksomhedsmodeller.

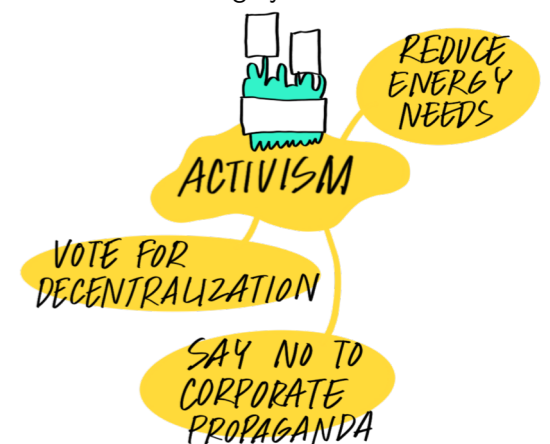

MOBILITY VISIONS

Hvad kan individer gøre?

- Holde sig opdateret om den seneste videnskab og politik, samt engagere sig i kritisk tænkning for at kunne deltage i velinformeret klimahandling.
- Informere sig selv om, hvordan man kan reducere sit klimafodaftryk
- Blive en aktiv borger. Være aktiv i politik og i sit lokalsamfund og bruge sin stemme til at forlange forandring.
- Gå, bruge cyklen eller benytte offentlig transport. Hvis det er absolut nødvendigt at køre bil eller flyve, så brug den mest energieffektive mulighed.
- Reducere energiforbruget, benytte vedvarende energi og investere i lokale energiprojekter.

VISIONER

2. Cirkulær økonomi: Bæredygtig produktion, forbrug og handel

En cirkulær økonomi er en økonomisk model, hvor det enkelte produkts "livscyklus" er forlænget gennem genbrug, og hvor spild dermed er mest muligt reduceret⁸. Dette gøres ved at dele, genanvende, reparere, opgradere og genbruge eksisterende materialer og produkter så længe som muligt. Europas unge forestiller sig en cirkulær økonomi, hvor det er de underrepræsenterede lokalsamfunds behov, der bliver prioriteret, og en økonomi, der forbedrer vores liv samtidig med, at planeten beskyttes. Visionerne i denne sektion planlægger en reallokering af finansielle ressourcer, hvilket garanterer en bæredygtig brug af naturressourcerne, og at alle har adgang til basale produkter og ydelser.

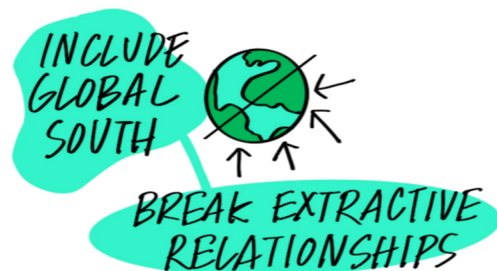
Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Stoppe med at betragte naturens ressourcer som noget, der kan udnyttes i en uendelighed.
- Transformere økonomien så den bliver cirkulær med afsæt i princippet "reduce-reuse-recycle", til glæde for det fælles bedste.
- Regulere brugen og opgravningen af begrænsede ressourcer og materialer, og begrænse multinationale virksomheder fra at overtage lokale markeder.
- Sikre, at de gældende priser reflekterer de miljømæssige omkostninger.
- Udvikle ordentlig infrastruktur til affaldshåndtering og stoppe eksporten af affald til det Globale Syd, og stoppe produktionen af engangs- og mikroplast.
- Udbyde lettilgængelig information til borgerne om, hvordan vores handling påvirker resten af verden og vores miljø.
- Sikre at forbrugere har ret til at få ting repareret og skabe lovgivning, der forhindrer planlagt forældelse.
- Konsultere og inddrage eksperter, minoritetsgrupper og oprindelige folk, når der udarbejdes handelsaftaler i EU-regi.
- Afskaffe **Energichartertraktaten (ECT)** og stoppe inklusionen af **Investor-state dispute settlements (ISDS)** i handelsaftaler.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Skifte til en cirkulær forretningsmodel baseret på modvækst, miljømæssig og social trivsel og lykke. Alle produktionsprocesser bør fokusere på "upcycling", gå efter et meget lavt fodaftryk, og benytte bæredygtige teknologier og materialer.
- Stoppe med at eksportere affald til det Globale Syd.
- Udbyde let tilgængelig og gennemsigtig information om den virkning, virksomhedens forsyningskæde har på miljøet.
- Stoppe planlagt forældelse og producere høj kvalitets produkter, som er holdbare.
- Skabe produkter, som kan repareres, og facilitere reparation for kunderne.
- Udfase ideen om "fast fashion" og i stedet bruge bæredygtige tekstiler såsom hamp og hør.
- Udbyde vegetarisk/vegansk mad og købe frisk, lokalt produceret mad.

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Skabe en deleøkonomi og promovere en lav-forbrugs- og genbrugskultur.
- Udvikle en digital platform, der forbinder borgere og renovationsmedarbejdere.
- Lave mad fra bunden med lokale og bæredygtige råvarer. Undgå forarbejdede fødevarer så meget som muligt.
- Støtte lokalt og bæredygtigt entreprenørskab og økoturisme.
- Støtte og være solidarisk med oprindelige folk og andre minoritetsgrupper, når der forhandles handelsaftaler i EU-regi.

Hvad kan individer gøre?

- Blive klogere på, hvordan man kan leve mere bæredygtigt.
- Forbruge mindre, minimere sit affald og hjælpe med at udbrede en genbrugskultur.
- Blive en bevidst og etisk forbruger. Køb bæredygtige produkter og støtte lokale virksomheder, som tager sig af miljøet.
- Køb friske og lokalt producerede fødevarer for at reducere behovet for emballage og transport.

⁸<https://www.europarl.europa.eu/news/en/headlines/economy/20151201STO05603/circular-economy-definition-importance-and-benefits>

VISIONER

3. Vend forureningen: Luften, vandet, og jorden

Et sundt og bæredygtigt miljø kan kun opnås, hvis forurening af luften, vandet og jorden bliver taget alvorligt. Vi er en del af et sammenhængende og uerstætteligt økosystem, som er kraftigt skadet af menneskelig aktivitet. Vidtgående forurening af luften, vandet og jorden påvirker ikke kun menneskelig sundhed og trivsel, men også selve balancen i økosystemerne. Vi forlanger forbedring af miljøet og kollektiv handling på alle niveauer i samfundet, inklusiv hos regeringer, virksomheder, lokalsamfund og individer, for at genskabe sundheden og kvaliteten i vores luft, vand og jord.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Arbejde med andre regeringer og mellemstatslige organisationer for at forbedre eksisterende traktater, der adresserer forurening.
- Føre retrospektive og fremtidige klimaretfærdighedsretssager, der holder forurenende virksomheder og individer ansvarlige for de skader, de har forvoldt - f.eks. ved at gøre "ecocide" til en international forbrydelse.
- Beskæftige sig med traditionelle og oprindelige videnssystemer for at identificere bæredygtige måder at forbedre luft- og jordkvalitet, og øge menneskelig trivsel på.
- Etablere streng kontrol og beskyttelse af floder og søer ved at installere rensningsanlæg der, hvor slammen flyder ind, ved at indføre strammere reguleringer på landbruget og ved at regulere bygge- og turistaktiviteter.
- Beskytte havene ved at indføre reguleringer, som forhindrer udledningen af affald i havene, samt brugen af giftige materialer på skibe. Regeringer burde også investere i at udvikle effektive rensningsteknologier for at skåne verdenshavene.
- Tage fat i det nye fænomen "rumforurening", hvor mængden af satellitter og andet materiel i kredsløb om jorden truer vores fremtidige adgang til internet og telefoni.
- Etablere en landsdækkende monitorering af luftkvalitet, og dele denne information med borgerne på en lettilgængelig måde.
- Lukke de resterende åbne lossepladser.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Opføre rensningsanlæg og sikre, at værdikæderne er baseret på de mest miljøvenlige praksisser.
- Stoppe produktion og salg af forurenende køretøjer.
- Stoppe brugen af skadelige fiskeriteknikker, samt skrotningen af fiskenet i havet, og andre handlinger som forurener havene.

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Etablere lokale og regionale grupper og projekter, der kan reducere forurening og udvikle lokalplaner for, hvordan miljøet kan regenereres og holdes sundt.
- Opfordre autoriteter til at plante frugt- og nøddetræer i offentlige områder for at forbedre luft-, jord- og vandkvalitet, samt dyre- og menneskevelværd. Høst og salg kan bruges til at støtte sårbare grupper og lokale projekter mod forurening.

Hvad kan individer gøre?

- Informere sig selv om menneskerettigheder og miljøregulering, som kan holde virksomheder og statslige autoriteter ansvarlige.
- Tilskynde til en øget respekt for naturen og bidrage til social og kulturel forandring.

VISIONER

4. Bæredygtige madsystemer og landområder

Det nuværende madsystem er baseret på et ubæredygtigt land- og havbrug, som skader vores klima, biodiversitet, dyrevelfærd, folkesundhed og lokale økonomier. Europas unge mener, at vi har brug for en massiv udbredelse af mangfoldige, bæredygtige, økologiske og regenerative dyrkningsmetoder, som trækker CO2 ud af atmosfæren, og som bruger mindre energi, land og vand. Samtidig må alle borgere og virksomheder drastisk reducere deres madspild og kødforbrug. Gennem den kollektive visionsproces, kom de europæiske unge frem til følgende visioner for bæredygtige madsystemer:

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Give finansiell støtte til unge, regenerative, bæredygtige, økologiske og kooperative småskala landbrug og søsætte initiativer, der reducerer antallet af industrielle jordbrug og brugsdyr.
- Bruge EU's fælles landbrugspolitik (CAP) til at støtte omstillingen fra industrielt til regenerativt landbrug.
- Forbyde skadelige pesticider.
- Forbedre håndteringen af madspild og reguleringen af fødevarerikkerhed, samt støtte op om maddonation og kompostering. Indføre love, der begrænser eller forbyder madspild.
- Sikre, at alle har adgang til en have, hvor der kan dyrkes mad, så borgerne kommer tættere på den mad de spiser.
- Sikre, at politiske lovgivningsprocesser ikke er påvirket af agroindustrielle interesser.
- Udvikle uafhængige certificeringsordninger for etisk produceret mad, så det er genkendeligt for forbrugeren.
- Begrænse salget af udenlandsk frugt og grønt.
- Gennemse og forbedre pensum for landbrugsstuderende og andre fødevareruddannede, så det også inkluderer tanker om bæredygtighed og biodiversitet.
- Organisere seminarer for jordbrugere for at forbedre kvaliteten og bæredygtigheden af deres fødevarerproduktion.
- Informere offentligheden om det miljømæssige fodaftryk og oprindelsen af den mad, der spises.
- Stabilisere priserne på afgrøder på det europæiske marked og garantere, at jordbrugere er i stand til at sælge deres afgrøder.
- Stoppe det offentlige tilskud til kødindustrien, og i stedet investere i alternativer til kød, som er bedre for mennesker og planet.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Engagere sig i bæredygtige og regenerative jordbrug, der genopbygger jordens fertilitet og genbruger næringsstoffer på effektiv vis. Anvende landjord, der før blev brugt til at producere dyrefoder til at producere mad direkte til folket.
- Stoppe med at producere genmodificeret fisk, dyr, frø og planter.
- Inkludere flere økologiske, lokale og plantebaserede produkter, og færre animalske produkter, i menuer og forsyningskæder. Donere det overskydende mad for at undgå madspild.
- Bidrage til kulturelle og adfærdsmæssige forandringer f.eks. ved at promovere passende portioner mad, udbyde færre animalske produkter og ved at gøre "grim mad" populært (dvs. mad som ikke er æstetisk nærende, men dog stadig spiseligt).
- Stoppe med at præge landbrugspolitik.
- Udbyde gennemskuelig og sandfærdig information om bæredygtigheden i forsyningskæderne - inklusive hvor produkterne kommer fra, og om der er anvendt pesticider.

FEED LIVESTOCK WITH SURPLUS

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Støtte unge, lokale jordbrugere og hjælpe med at etablere en alternativ og bæredygtig fødevarerproduktion, såsom **community-supported agriculture (CSA)**, fødevarerfællesskaber og fælleshaver.
- Udvide solidaritet med underrepræsenterede grupper og sikre, at der er fødevarer- og ernæringsikkerhed for hele lokalsamfundet.
- Lære af lokale og oprindelige madsystemer og jordbrugspraksisser.
- Lære børn om vigtigheden af en bæredygtig madproduktion, og hvor maden kommer fra.
- Forbinde by og land, samt hjælpe med at sikre, at alle har adgang til områder, hvor de kan dyrke deres egen mad.
- Lære fra globale madsuverenitetsbevægelser såsom La Via Campesina.

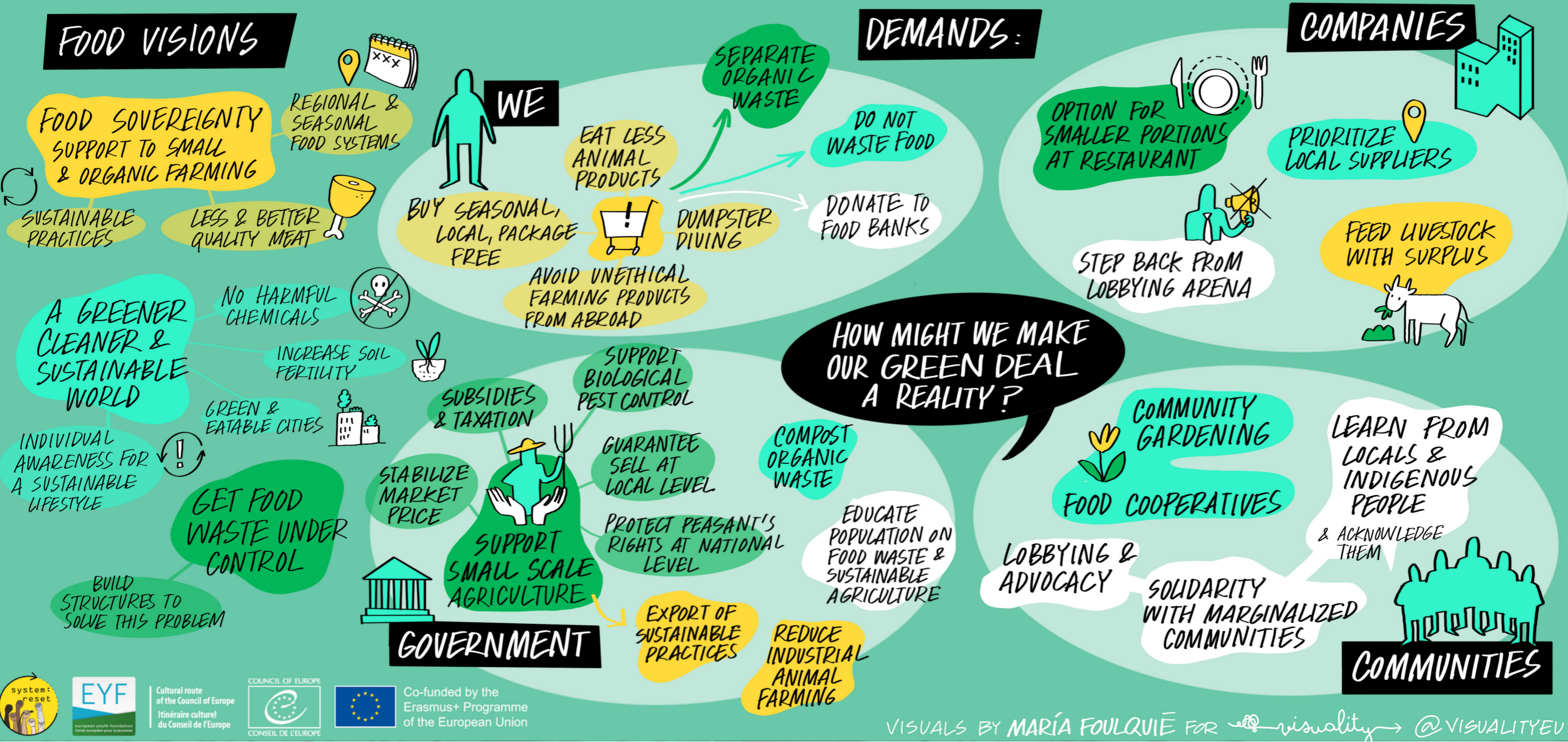
Hvad kan individer gøre?

- Organisere sig og bruge deres stemme til at forlange madsuverenitet for alle.
- Deltage i fælleshaver og andre bæredygtige former for madproduktion.
- Uddanne sig selv i, hvordan mad er produceret, og hvor det kommer fra.
- Spise mere plantebaseret, lokalt, bæredygtigt og emballagefrit mad.
- Spise færre og bedre animalske produkter.
- Begrænse sit madspild.

[FOOD] JUSTICE NOT FOUND

JUNE 14TH

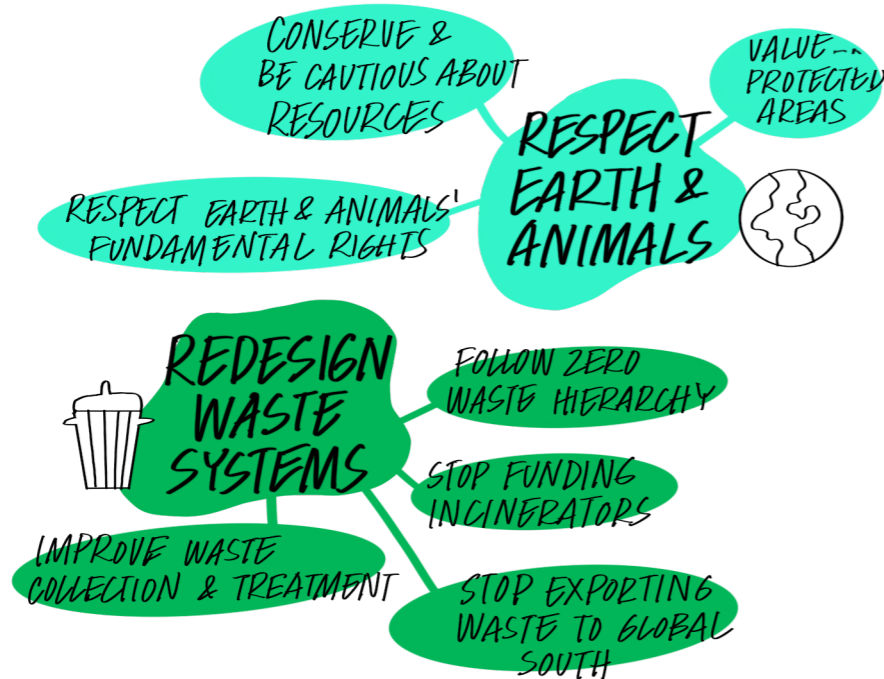
VISIONER

5. Fælleden: Beskyttelse og genoprettelse af naturområder

TheOrdet "fælleden" refererer til de naturlige og kulturelle ressourcer, vi alle deler; luft, vand og skov. Fælles ressourcer bør være tilgængelige for alle, ikke privatejede eller kontrollerede af private virksomheder. Europas unge anerkender at jorden, naturen, og alle levende væsener har fundamentale rettigheder, som bør respekteres. Mange af visionerne fokuserer derfor på at udvikle et samfund, hvor mennesker er i harmoni med naturen og kollektivt arbejder for at bevare, genetablere og beskytte økosystemer. Det Globale Nords grænseløse mission for at få adgang til at opgrave naturressourcer skal stoppes, og det Globale Syds rettigheder til at have adgang til deres egne ressourcer må anerkendes og beskyttes.

BIODIVERSITY VISIONS :

VARIETY OF LIFE ON EARTH THAT ENCOMPASSES THE EVOLUCIONARY, ECOLOGICAL & CULTURAL PROCESSES THAT SUSTAIN LIFE

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Anvende en intersektionel tilgang til biodiversitet og sikre, at beskyttelsen af økosystemer er prioriteret på alle institutionelle niveauer.
- Implementere love, der anerkender at økosystemer og naturlige miljøer har rettigheder.
- Begrænse byudvikling og landanvendelse og sikre, at et minimum af byens areal anvendes til parker og andre naturlige miljøer. Øge andelen af naturbeskyttede arealer.
- Lytte og tage kontakt til oprindelige folk i den politiske proces.
- Skabe offentlig bevidsthed vedrørende vigtigheden af at beskytte biodiversitet og biodiverse levesteder for dyr og planter.
- Udvikle planer som nedsætter risikoen for katastrofer og øger kapaciteten til at håndtere naturkatastrofer og andre klimarelaterede kriser.
- Beskytte og reetablere oprindelige arter, og udvikle sikkerhedsplaner for at håndtere potentielle risici mod menneske-, dyre- og planteliv.
- Stoppe EU-politik som støtter "land grabbing" i det Globale Syd.

Hvad kan virksomheder gøre?

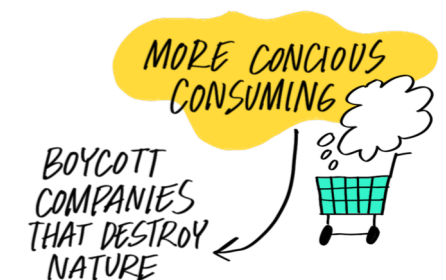
- Beskytte økosystemer ved at ændre sine produkter til at inkludere mere bæredygtigt producerede ingredienser og komponenter.
- Inkludere mere naturligt liv på egne arealer.

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Organisere sig og arbejde for en retfærdig og lige fordeling af ressourcer i Europa og mellem det Globale Nord og det Globale Syd.
- Udvikle initiativer for genetablering af land, miljøbeskyttelse, grønnere byer, samt ved at lære om forskellige økosystemer.
- Engagere sig i åbne høringer og samfundsdebatter.

Hvad kan individer gøre?

- Lære om vigtigheden af at bevare økosystemer og forbindelserne mellem kultur og natur, særligt fra oprindelige folk.
- Rykke fra et antropocentrisk til et økocentrisk verdenssyn, fra menneske til systemer i centrum.
- Bidrage til at skabe opmærksomhed om miljøproblemer og tale for mere borgerinddragelse i miljøbeskyttelse.
- Boykotte virksomheder, hvis aktiviteter skader miljøet.

VISIONER

6. Kunst, kultur, uddannelse og læring

Europas unge forestiller sig et samfund, hvor individuel og kollektiv viden, evner og know-how er en integreret del af alles liv. Uddannelse bør være objektiv, gratis og tilgængelig for alle i forskellige formater. Læren om miljøet og klimakrisens koloniale rødder, samt integrationen af oprindelige folks viden og perspektiver er særligt vigtigt. Skoler bør være åbne og sikre steder, hvor der ikke er plads til racisme, homofobi, diskrimination mod mennesker med handicap eller sexismen. Et sted hvor forskellighed respekteres. Uddannelsessystemet bør forberede nuværende og fremtidige generationer til at tackle sociale og miljømæssige udfordringer, og hjælpe de unges visioner med at blive til virkelighed.

Uddannelse kan facilitere systemforandring ved at omfavne forskellige måder at tænke på, ved at promovere kulturel forandring og ved at give eleverne nye evner.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Udbyde mere undervisning udenfor og i naturen.
- Tilbyde terapi for studerende, anti-mobbe-programmer og forældrevejledning på skolen.
- Implementere pilotprojekter med et bæredygtighedsfokus i skolen.
- Nedbryde kønsstereotyper og anden stereotypificering i uddannelsessystemet, både på skoler og hos lærere.
- Prioritere at skabe et stærkt bånd mellem børn, natur og levende væsener fra en ung alder.
- Gå væk fra ideen om den samme uddannelse til alle. Støt alternative pædagogiske praksisser og læringsmetodologier, som forsøger at øge emotionel, social og miljømæssig trivsel, og som bygger på principper såsom retfærdighed, gensidighed og demokrati.
- Investere i forskning og give støtte til udviklingen af effektiv klimatilpasning og afbødning af klimaforandringerne.
- Forbyde alle kulturelle begivenheder, der involverer skade mod levende væsener eller naturen, såsom tyrefægtning, hestevogne etc.

De følgende emner bør inkluderes i skolernes pensum: klimaretfærdighed, social retfærdighed, bæredygtig mobilitet, bæredygtigt landbrug, madsuverænit, racisme, kolonialisme, neo-kolonialisme, oprindelige folk og deres rolle som beskyttere af biodiversitet, samfundsfag, intersektionalitet, seksualundervisning, alternative sociale systemer og økonomier, kritisk tænkning og læsning, emotionel intelligens, kommunikation, samarbejde, kreativitet, havearbejde, reparation, hvordan man omstiller sig til forandring, hvordan man bliver god til at studere, hvordan man forholder sig roligt i nye situationer, hvordan man lærer sig selv og andre at kende.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Investere i forskning, som kan hjælpe os med at håndtere klimakrisen.
- Private universiteter bør opdatere deres uddannelses- og forskningsprioriteter til at adressere fremtidige sociale behov, som vil opstå i kraft af klimakrisen.

Hvad kan lokalsamfund og individer gøre?

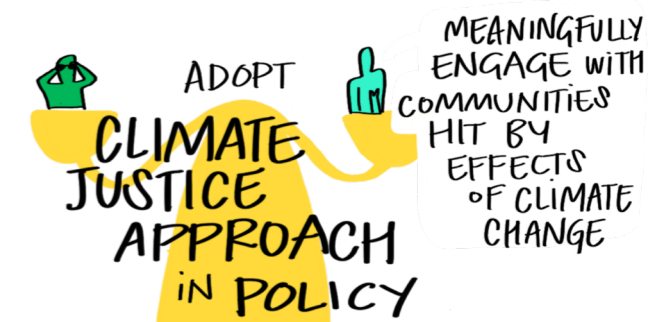
- Hjælpe med at bygge et samfund baseret på omsorg og solidaritet.
- Skabe oplysning og udbyde undervisning om klima og miljø for unge.
- Omfavne kulturel forandring og støtte lokale kunstnere og aktivister.
- Skabe sikre rum for ungdommen til at tale om deres problemer.

VISIONER

7. Administration og beslutningstagning

Europas unge forestiller sig et samfund, hvor beslutninger tages på gennemsigtig vis, tilhører folket og inkluderer stemmer fra grupper, der i dag er underrepræsenterede. Disse visioner understreger behovet for et retfærdigt system, hvor regeringer tager ansvar for at håndtere miljøproblemer, hvor beslutninger tages i deltagende fællesskaber, og hvor de globale magtrelationer og kapitalismen udfordres.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Indføre modig lovgivning, regulering og politiker, der håndterer klimaforandringer og andre miljøudfordringer.
- Skabe lovgivningsmæssige rammer, som beskytter bønder og oprindelige folks rettigheder.
- Inkludere en bred vifte af grupper og individer, inklusive oprindelige folk og andre minoriteter, i planlægning og beslutningstagning på meningsfuld vis.
- Sikre, at global klimapolitik er mødested for konstruktiv dialog og handling, og at det Globale Syd har en rimelig andel af magt og indflydelse.
- Sikre, at alle regeringer, beslutningsprocesser, investeringer og foreslåede politiker og løsninger har miljø, sundhed og ligestilling in mente.
- Ændre udbudslove således, at den udbyder med den højeste bæredygtighed og kvalitet får opgaven.
- Inkludere beskyttelse af miljøet i grundloven og gøre ecocide til en lovovertrædelse for både virksomheder og regeringer.
- Forbyde reklamer for forurenende varer og ydelser.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Anerkende deres ansvar som samfundsbærende institutioner og foretage den nødvendige handling.
- Reducere markedsføringen af produkter, der ikke er bæredygtige og/eller er usunde

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Udvikle initiativer, der kræver og fremmer bæredygtig forandring.
- Udvikle eller involvere sig i pilotprojekter om bæredygtig lokalsamfundsudvikling.
- Støtte eller stå i solidaritet med oprindelige folk i deres kamp for rettigheder.

Hvad kan individer gøre?

- Organisere sig og bruge deres stemmer til at kræve en mere retfærdig og gennemsigtig administration, hvor folk er inkluderet i beslutningerne.
- Kende sine rettigheder som borger og tage aktiv del i f.eks. høringsprocesser.
- Stå i solidaritet med dem, som kæmper for retten til selvbestemmelse.

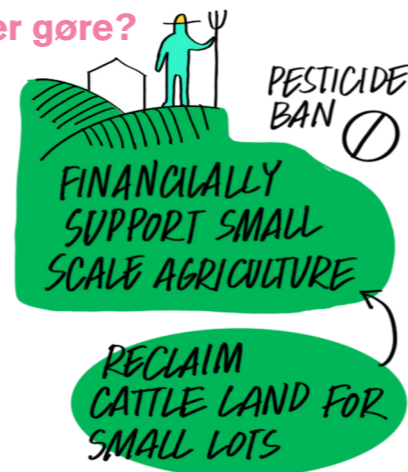
VISIONER

8. Hvordan finansierer vi forandringerne?

Finansielle midler skal omdirigeres mod social retfærdighed og trivsel, samt omfordeles fra det Globale Nord til det Globale Syd. Europas unge kræver, at regeringer og virksomheder tager finansielt ansvar for nuværende og tidligere (koloniale) skadende handlinger og stopper med at finansiere aktiviteter, som skader miljøet og mennesker. "Business as usual" er ikke acceptabelt længere.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Omdirigere økonomiske midler mod beskyttelsen af liv på jorden, social retfærdighed og udviklingen af etiske og bæredygtige teknologier.
- Sikre, at naturressourcer er rimeligt fordelt på tværs af generationer. Lande i det Globale Nord bør støtte det Globale Syd gennem erstatninger for koloni- og klimaskader.
- Stoppe finansieringen af virksomheder, der skader miljøet, inklusive olie, gas og kulproducerende virksomheder, samt skabe nye jobs i sektorer såsom vedvarende energi, regenerativt jordbrug og økosystemsbevarelse, etc.
- Sikre et rimeligt og lige skattesystem, inklusive formue- og CO2-beskatning. Skatteindtægterne bør herefter investeres i bæredygtige projekter, der skaber reel forandring.
- Være gennemsigtig om offentlige investeringer og informere befolkningerne om beslutninger vedrørende dette.
- Stille banker og andre finansielle institutioner ansvarlige for deres "bidrag" til klimakrisen.
- Implementere lovgivning, som sikrer åbenhed for forbrugere og begrænser investeringer i produktionen af fossile brændsler - særligt produktion, der udnytter det Globale Syds ressourcer og/eller mennesker.
- Udvikle alternativer til at måle merværdi og trivsel, fremfor BNP, og få disse måleredskaber ind i de vigtige institutioner.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Stoppe "business-as-usual" og **greenwashing**. Investere i miljøvenlige og socialt ansvarlige forretningsmodeller, der beskytter naturressourcer, og som har minimale CO2-udledninger.
- Bruge pensionsmidler til at investere i mennesker og natur.
- Stoppe al fossilproduktion, og investere i grønne, CO2-lave jobs.
- Benytte eksisterende ikke-vestlig viden og praksis, da det ofte kan give inkluderende og omkostningseffektive veje til nødvendig omstilling.

Hvad kan lokalsamfund og individer gøre?

- Etablere et alternativt økonomisk system for lokalsamfundet, som kan eksisterer uafhængigt af den globale økonomi.
- Lytte til oprindelige folk og samfund. De fortjener tiden, pladsen og platformen til at være med til at lede modstanden mod klima- og biodiversitetskrisen.

VISIONER

9. Sundhedspleje og social retfærdighed

Klimaretfærdighed betyder også rimelige sociale og sundhedsmæssige forhold. F.eks. er COVID-19 pandemien, ikke kun en sundhedskrise, men også en miljøkrise, da den stammer fra ødelæggelsen af biodiversitet og natur, samt vores nuværende kapitalistiske model. Samtidig indeholder klimakrisen en række sundhedsrisici f.eks. ved at hæve antallet af for tidlige dødsfald grundet ekstreme vejrfænomener.

Klimakrisen påvirker mennesker forskelligt baseret på faktorer såsom geografisk placering, økonomisk status, alder, handicap og strukturel diskrimination grundet køn, etnicitet og seksuel orientering. Derfor er en intersektionel tilgang altafgørende. De sociale aspekter skal anerkendes og adresseres i EU-politiker, hvis vi vil have en Green Deal, hvor ingen lades i stikken.

Hvad kan lokale, nationale og europæiske regeringer gøre?

- Sikre, at alle har en tilstrækkelig levestandard.
- Udbyde tilgængelig sundhedspleje for alle.
- Sikre, at vacciner er tilgængelige og rimeligt fordelt.
- Sikre, at alle har rimelige og sikre arbejds- og lønforhold.
- Give en fair kompensering for alt omsorgsarbejde, både i hjemmet og i samfundet.
- Introducere minimums- og maksimumslønninger for at mindske økonomisk ulighed og overforbrug.
- Sikre og beskytte minoritetsgruppers rettigheder og promovere en diversitetskultur, karakteriseret af åbenhed og inklusion.
- Forbyde alle dyreforsøg.
- Opfordre virksomheder til at inddrage ligestillingstiltag, støtte dem, der allerede gør det, samt sikre, at der ikke foregår diskrimination mod minoriteter i ansættelsesprocessen.

Hvad kan virksomheder gøre?

- Tilbyde rimelige arbejds- og lønforhold, samt sygeforsikring for deres ansatte.
- Sikre et diversst, gennemsigtigt og positivt arbejdsmiljø fri for diskrimination, og hvor der åbent kan være samtaler om mentalt helbred.
- Vise solidaritet med samt støtte op om mennesker i nød.
- Nedbryde stereotyper og stoppe produktionen af kønnede produkter.
- Stoppe vildledende markedsføringsstrategier inklusive **greenwashing** og **pinkwashing**.

Hvad kan lokalsamfundene gøre?

- Styrke folks evne til at tale ud og give hjælp til udsatte grupper og individer i lokalsamfundet, uden stigma eller fordømmelse.
- Dele ressourcer med underprivilegerede lokalsamfund.
- Skabe et miljø på basis af solidaritet, inklusion og omsorg for at styrke modstandskraften i lokalsamfundet.
- Hjælpe med at sikre, at alle identiteter behandles med respekt og værdighed.
- Etablere stærke og tillidsfulde fagforeninger, som beskytter arbejdstageres rettigheder.
- Skabe opmærksomhed omkring klimaretfærdighed.

Hvad kan individer gøre?

- Uddanne sig selv og være bevidste om egne og andres privilegier.
- Skabe pres på regeringer, virksomheder og lokalsamfund for at handle og implementere retfærdige løsninger.
- Være åben, rimelig og forstående over for andre mennesker, og være med til at skabe et socialt og afslappet miljø, hvor alle føler sig trygge og velkomne.

KONKLUSION

Dette ungdommens forslag til en Green Deal for Europa præsenterer europæiske unges visioner for en socialt retfærdig og økologisk sikker fremtid. Det repræsenterer tusinder af stemmer, der har brug for at blive hørt.

Unge mennesker, og særligt underrepræsenterede unge mennesker, har her fundet en vej frem til en mere retfærdig og inkluderende Green Deal for Europa. Vi kræver klimaretfærdighed, da klimakrisen har en signifikant påvirkning på mennesker i hele verden, og dem, der oplever flest af de negative konsekvenser, er underrepræsenterede og unge. Vi befinder os ved en skillevej, og beslutninger, som tages i dag, vil ikke kun kunne mærkes nu, men i den grad også i fremtiden.

Derfor kræver vi, at vi bliver inkluderet i beslutningsprocesser og i udviklingen af institutionelle rammer, såsom European Green Deal, for at sikre en holistisk tilgang til nutidige og fremtidige udfordringer og til den bæredygtige og intersektionelle omstilling for mennesker og for planeten.

Dette ungdommens forslag til en Green Deal for Europa viser, at den europæiske ungdom er engageret, fuld af ideer og klar til forandring. Efter måneders brainstorming er visionerne for de ni forskellige sektorer præsenteret i dette forslag - så nu er det bare at implementere det!

REFERENCES:

<https://www.eurovia.org/publication-of-the-youth-articulations-position-document-on-the-reform-of-the-common-agricultural-policy/>
<https://www.equinox-eu.com/wp-content/uploads/2021/06/Towards-Climate-Justice-Equinox.pdf>
<https://www.equinox-eu.com/wp-content/uploads/2021/03/WEB-EQUINOX-Towards-racial-justice-EU-institutions.pdf>
<https://friendsoftheearth.eu/publication/driving-destructive-mining/>
<https://youngfoee.eu/wp-content/uploads/2020/12/englishweb.pdf>
https://youngfoee.eu/wp-content/uploads/2020/12/toolkit_for_intersectional_movement_building.pdf
https://youngfoee.eu/wp-content/uploads/2020/12/yfoee_manifesto_final.pdf

ORDLISTE

Geoengineering betyder stor-skala indgriben i Jordens naturlige systemer og processer med det formål at reducere effekterne af klimaforandringer. Der findes primært to former for geoengineering: 'solar geoengineering', som søger at reducere mængden af stråling, Jorden modtager fra solen, og 'carbon dioxide engineering', der har til formål at reducere mængden af drivhusgasser i atmosfæren.

Disse teknikker repræsenterer tiltag, der har til formål at manipulere klimaet på global skala og er stærkt kritiseret, da de kommer med en række sociale og miljømæssige konsekvenser, ofte bliver set som et teknologisk "fix", som favoriserer det Globale Nord, og er udtænkt og udviklet indenfor det samme profitorienterede system, som har forårsaget klimakrisen.

Carbon capture and storage (CCS) beskriver processen med at "indfange" drivhusgasser fra fossile kraftværker, energiintensive industrier og andre store kilder. Herefter transporteres det til et lagringssted, hvor det bliver pumpet ned i undergrunden. Ligesom geoengineering er CCS ofte anbefalet i det Globale Nord og har ofte vist sig at være en dyr fejltagelse, som forlænger den fossile æras levetid.

Greenwashing er, når en virksomhed eller organisation markedsfører sig selv som værende klimavenlig, uden at de gør det store for at minimere deres reelle CO₂-aftryk. Denne type markedsføringsstrategier, bruges ofte til at forføre og vildlede folk til at tro, at en virksomhed er mere bæredygtig end den i virkeligheden er.

Pinkwashing er, når virksomheder udnytter muligheden for at profitere på PRIDE-relateret merchandise eller ved at sælge diversitet uden faktisk at forbedre forholdene for LGBTQ+ eller andre minoritetspersoner.

Investor-State Dispute Settlements (ISDS) er en mekanisme, som er inkluderet i mange investeringer og handelsaftaler for at afgøre tvister. Det giver udenlandske virksomheder muligheden for at sagsøge regeringer for tiltag, der har en negativ indvirkning på deres profitrate. Denne mekanisme kan i værste fald tvinge regeringer til at nedlægge demokratisk vedtagede tiltag og betale enorme beløb til de pågældende virksomheder.

Energichartertraktaten (ECT) er en multilateral ramme for energisamarbejde for over 50 lande. Traktaten er designet med henblik på at sikre energisikkerhed, men den er meget kontroversiel, da den giver udenlandske investorer i energisektoren magten til at sagsøge stater for at have påvirket deres investeringer negativt. Dette kan obstruere overgangen fra fossil til vedvarende energi, hvilket allerede sker i Holland, da regeringen er sagsøgt af kulvirksomheden RWE for et beløb på 1,4 milliarder euro i kompensation for den hollandske udfasning af kul. ECT inkluderer nemlig en ISDS som beskrevet foroven.

Community-supported agriculture (CSA) er en alternativ form for madproduktion, der forbinder jordbrugere og forbrugere med henblik på at skabe et mere gennemsigtigt, bæredygtigt og lokalt madsystem. CSA kan tage mange former, men ansvar, risiko og gevinst deles ofte mellem jordbruger og forbruger. Forbrugere kan for eksempel inddrages ved at investere i landbruget, dele omkostningerne fra produktion eller yde støtte som frivillig.

DISCLAIMER

Europa-Kommissionens støtte til produktionen af denne publikation udgør ikke en godkendelse af indholdet, som kun afspejler forfatterens egne synspunkter, og Kommissionen kan ikke holdes ansvarlig for den brug, der måtte blive gjort af de deri indeholdte oplysninger.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

YOUNG
Friends of
the Earth
Europe

MEDUNDERSKRIVERERE

Dette ungdommens forslag for en Green Deal for Europa støttes af de følgende organisationer og initiativer:

ECVC Youth Articulation

